

24———26
października
2025

Historia, która łączy

VI KONGRES
ARCHIWÓW
SPOŁECZNYCH

Działać NA RZECZ archiwistyki społecznej

Na placówce: Specyfika działań w Kcyni
i poza Kcynią

Archiwum działa już od 10 lat, gdy
zostaje ambasadorką

Jedyne takie archiwum
w regionie, ale: sporo podobnych inicjatyw
historycznych

Ludzie wrażliwi na zachowanie
historii

- w Kcyni na Pałukach, w województwie kujawsko-pomorskim
- od 2012 roku
- przy Urzędzie Miejskim w Kcyni
- dziedzictwo zaboru pruskiego – Kcynia jedno ze starszych miast (założone w 1262 roku)
- Przed II wojną św. 3 nacje (Polacy, Niemcy, Żydzi), po wojnie wymiana ludności: ludność z Kresów i miejscowi Polacy, wyjeżdżają Niemcy
- mieszkańcy ZAINTERESOWANI HISTORIAŁ rozumianą jako opowieść o ludzkich losach
- Opowiadać o historii podczas wspólnego spędzania czasu – tak tworzy się więź

Kilka słów o Dźwiękowym Archiwum Kcyni

1. **Przeszłość jest WAŻNA, wpływa na to, KIM JESTEŚMY.**
2. **Dzielimy się wspomnieniami, bo one mogą mieć znaczenie także dla INNYCH.**
3. **Nie chcemy, by świat zapomniał o doświadczeniu II wojny światowej.**
4. **Chcemy poprzez opis indywidualnych losów przybliżać MŁODYM historię lokalną.**
5. **Stosunek do przeszłości jest miarą naszego człowieczeństwa.**
6. **Interesują nas historie związane z wielokulturowością tych ziem: losami Niemców i Żydów.**

Na czym się skupiałam?

***Radar ustawiony na historie.
Wszelkie i wszędzie.***

„Warsztaty z pamięci” – cykliczne wydarzenie w Kcyni

■ Adresowane do wszystkich,
nie tylko do archiwistów

■ Promocja postawy dbania
o rodzinne historie

■ Wiodący temat

■ Wszystko może być
pamiątką

■ Elementy praktyczne: jak
dbać o zbiory, jak
przeprowadzać rozmowy

■ Jak to widzą inni? -Spotkanie
z osobą działającą w obszarze
wspomnień i historii

I edycja

Od dziennikarki
Magdaleny Rigamonti
dostaliśmy wskazówki
jak rozmawiać,
jak przygotować się do
rozmowy

I edycja

WARSZTATY Z PAMIĘCI

27-28.10.2023

W PROGRAMIE:

▶ 27.10.2023 g. 19.
Urząd Miejski w Kcyni, s.1

Pamięć, spotkanie, rozmowa.
Jak pytać o trudne
doświadczenia ?

spotkanie
z **Magdaleną Rigamonti**
dziennikarką Onet.pl, autorką książki
Niewygodni mówią prawdę o wojnie

▶ 28.10.2023 g. 15.
Zagroda Zapiecek w Żurawi pod Kcynią
**Warsztaty z pamięci -
jak zadbać o rodzinne
historie?**

WARSZTATY POPROWADZĄ:

▶ **Monika Lis**, prowadząca inicjatywę
Lubaszcz z historią

▶ **Roland Twardysko**, twórca tekstów,
realizator dźwięku

Gmina Kcynia zapewnia bezpłatny transport-
wyjazd z Rynku o g. 14.40

II edycja

23-24.10.2024
Kcynia
Urząd Miejski,
ul. Rynek 23, sala 1

23.10.2024

godz. 17.30

„Był dwór, nie ma dworu” – spotkanie autorskie
z Anną Wylegałą

24.10.2024

godz. 12.00

W poszukiwaniu pięknych plenerów – spacer
po Kcyni z Justyną Makarewicz

godz. 16.00

Jak prawidłowo zadbać o rodzinne zbiory?
Warsztat z Ewelina Gołębiowską
[Archiwum Państwowe w Olsztynie]

godz. 17.30

Wykorzystanie historii do aktywizacji społeczności
lokalnej. Warsztat z Krzysztofem Kozłowskim
[Sarmackie Dziedzictwo]

Na warsztaty obowiązują zapisy:
justyna.makarewicz@kcynia.pl
lub tel. 52 589 37 20 w. 115

Organizatorzy:

centrum
archiwistyki
społecznej

ARCHIWA
PAŃSTWOWE
ARCHIWUM PAŃSTWOWE W OLSZTYNIE

Patron medialny:

Wasze
radio

Warsztaty z pamięci

II edycja

III edycja

Warsztaty z pamięci Przedmiot jako nośnik pamięci

III edycja

26–27 września 2025
Kcynia

26.09.2025, Urząd Miejski w Kcyni,
ul. Rynek 23, sala nr 1

godz. 16.00
Przygotuj pudełko wspomnień – warsztaty
z Ewelina Gołębiowską z Archiwum Państwowego
w Olsztynie

Obowiązują zapisy pod nr tel 608 649 009
lub email: justyna.makarewicz@kcynia.pl

godz. 17.30
Krótkie wprowadzenie do archiwistyki społecznej –
Ewa Hubar z Centrum Archiwistyki Społecznej

Rzeczy osobiste – spotkanie autorskie z pisarką
i dziennikarką Karoliną Sulej

Wstęp wolny, bez zapisów

27 września, Gminne Centrum Kultury i Biblioteki
im. Klary Prillowej w Kcyni, ul. Libelta 27

godz. 16.00
Otwarcie wystawy „Ludzie o duszach retro”,
która powstała w Muzeum Techniki i Komunikacji
w Szczecinie.

Kuratorzy wystawy: Olga Dąbkiewicz,
Marysia Szponar, Jacek Ogrodniczak.

Organizatorzy:

centrum
archiwistyki
społecznej

Patron medialny:

Wasze
radio

III edycja

Efekt Warsztatów
z pamięci – ludzie zgłaszają się
ze swoimi zbiorami

Potrzeba, aby ocalić

Musimy się spieszyć –
mówiła pani podczas
kongresu

**Ludzie zgłaszają
się do Archiwum**

z historiami i zbiorami

**Na ich bazie powstają działania
społeczne**

Materialne

Historia

Powitanie lata – pretekst
opowiadanie Janiny
Wołyńskiej pt. Noc nad
Jeziolem Świtez

Pomysł!

A tak się bawiliśmy

Źródło: Narodowe Archiwum
Cyfrowe

Fascynująca historia, do
której pretekstem jest
ZDJĘCIE

Plakat autorstwa
Bolesława Surafło-Gajduczeni,
źródło: Muzeum Plakatu w Wilanowie

Dziękuję za uwagę

